

Pisana obavijest o amputaciji donjih ekstremiteta

U skladu sa člancima 6, 8, 9 i 16. Zakona o zaštiti prava pacijenata (NN 169/04, NN 37/08), članku 22. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08), članka 19. Zakona o liječništvu (NN 121/03, NN 117/08), Pravilnika o obrascu suglasnosti te obrascu izjave o odbijanju pojedinog dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka (NN 10/08) te Pravilnika o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove-Prilog V. Prava pacijenata – Pristanak/odbijanje obaviještenog pacijenta (NN 31/11), liječnik specijalist _____ obavijestio je mene, _____

(ime i prezime specijalista)

(ime i prezime pacijenta, datum rođenja)

o dijagnostičkom odnosno terapijskom postupku te da postoje određeni rizici i moguće komplikacije koji mogu nastati tijekom i nakon izvođenja istog

Naziv i opis postupka:

Amputacije na donjim ekstremitetima:

Amputacije na donjim ekstremitetima se dijele na veće amputacije i manje amputacije.

U manje amputacije spadaju amputacije prstiju i stopala do skočnog zgloba, a nakon tih amputacija je pacijent još pokretan bez potrebe za protezom.

Cilj tih manjih amputacija je odstranjenje nevitalnih i inficiranih tkiva zbog periferne vaskulopatije, često udružene sa dijabetesom, koji uništava sitne krvne žile.

Aktivne infekcije treba tretirati antibioticima, prije i postoperativno, a obradom vaskularnog sistema, koji put se može indicirati i veća amputacija.

Pušači trebaju prestati sa pušenjem te je vrlo važno regulirati GUK.

Komplikacije manjih amputacija:

Nakon manjih amputacija može doći do infekcije rane, koja će se tretirati antibioticima, a u slučaju perzistencije reintervenirati će se amputacijom na višem nivou.

Nakon amputacije pojedinih prstiju na stopalu može doći do deformacije preostalih prstiju, što se rješava jednom protezom koja ispunjava prostor amputiranih prstiju.

Može se stvoriti neurinom na bataljku prerezanih živaca na stopalu.

U veće amputacije spadaju natkoljene i potkoljene amputacije.

Svrha natkoljene i potkoljene amputacije je da se odstrani donji ekstremitet koji je nepovratno oštećen gangrenom, ishemijom, infekcijom, traumom ili tumorom, s ciljem da se formira bataljak, koji će uz adekvatnu protezu omogućiti pokretljivost pacijenta.

To će se postići ako se dobije jedan bataljak, sa zdravom kožom, koji nije bolan, a sama kost je pokrivena mišićima.

Pacijenti kojima je nepovratno oštećen donji ekstremitet u principu su starije osobe, čiji su krvne žile zahvaćene aterosklerozom, te se zbog toga kod njih mora obraditi kardiovaskularni sistem, zbog hipertoniije i ishemičnih kardiopatija.

Osim toga, to su najčešće i jaki pušači te se treba obraditi i respiratorni sistem.

Preoperativno treba odrediti antibiotika, a kod dijabetičara regulirati glikemiju inzulinom.

Principe operacijskog liječenja, koje uvijek prilagođavamo osobinama svakog pojedinog bolesnika, biti će ovdje prikazani.

Večer prije operacije dobiti ćete injekciju u potkožno tkivo trbuha. U injekciji se nalazi antikoagulans čime se smanjuje rizik od stvaranja krvnog ugruška. Rizik od infekcije smanjuje se antibiotikom koji ćete dobiti neposredno pred sam operacijski zahvat.

Na dan operacije medicinske sestre će Vas pripremiti, a pred odlazak u operacijsku dvoranu, dobiti ćete sredstvo za smirenje koje će omogućiti Vaš miran uvod u anesteziju. Anestezija je namjerno izazvan gubitak osjeta, posebice bola, radi obavljanja operacije. Objašnjenje različitih za Vas prikladnih vrsta anestezije, njihovog provođenja, djelovanja i komplikacija nalazi se u „Objašnjenju i pismenom pristanku bolesnika na anesteziju“ koji ste potpisali.

Nakon što anestezija nastupi, pristupa se Vašem namještanju na operacijski stol. Najčešći položaj je na leđima.

Na tijelo Vam se prilijepe elektroda koja omogućava rad električnog uređaja (nož, koagulator, i sl.) tijekom operacijskog zahvata. Radi smanjenja postoperacijske boli od strane anesteziologa može Vam se postaviti kateter u spinalni kanal (tj. "u kralješnicu") u kojeg će se davati lijek protiv boli.

Zatim se, u svrhu postizanja sterilnih uvjeta pri operacijskom zahvatu, pristupa pranju operacijskog polja

posebnim dezinfekcijskim sredstvima i njegovu pokrivanju sterilnim kompresama i plahtama. Često nakon tih operacija muški pacijenti ne mogu zadržati mokraću te ih treba kateterizirati. Prvih par dana iza amputacije pacijent leži u krevetu. Često pri tome može doći do stvaranja dekubitusa (tj. rane) na leđima i na peti druge noge, što može biti vrlo opasno. Antibiotička terapija traje nekoliko dana, a šavi se skidaju nakon 14 dana. Fizikalna terapija iza operacije omogućava iskašljavanje sekreta iz pluća, te se odmah počinje i sa vježbama zdrave noge. Čim popusti postoperativna bol pacijenta se mobilizira, tj. mora se ustati 2x na dan da se spriječi fleksijska deformacija bataljka.

Dobrobiti:

Uklanjanjem nepovratno oštećene noge gangrenom, ishemijom, infekcijom, traumom ili tumorom, sprječava se daljnje širenje infekcije i gangrene te prodor bakterija u krv – sepsa, te se time indirektno spašava život bolesniku.

Rizici manjih amputacija:

Kod težih infekcija rane se mogu ostaviti otvorenima te se tako odgađa zatvaranje rane. Mogu se oštetiti osjetni živci na stopalu. Oštar dio metatarzalnih kostiju može oštetiti kožu na planti stopala. Može se oštetiti stražnji tibijalni neurovaskularni snop. Mogu se stvoriti nabori kože na bataljku stopala, koji će se spontano remodelirati.

Rizici većih amputacija:

Ako se na operativnom zahvatu pusti premalo kože i mišića da neadekvatno pokrivaju bataljak, bit će potrebno dodatno skraćivanje natkoljenične kosti. Ako se podveže n. safenus sa femoralnom arterijom to će izazvati postoperativnu bol.

Ako je n. ischiadicus ostavljen predug, onda će na bataljku živca doći do stvaranja neurinoma.

Kod potkoljenih amputacija rizik je da se podveže neki osjetni živac što će izazvati jaku bol iza operacije. Ako je neadekvatna vaskularizacija bataljka doći će do raspada rane i bit će potrebna amputacija na višem nivou.

Komplikacije natkoljenih i potkoljenih amputacija:

Retencija mokraće.
Infekcija (zagnojenje) rane tj. infekcija bataljka.
Dehiscijencija (raspad) rane – najčešće kad postoji i okluzija (začepljenje) ilijačnih (zdjeljčnih) arterija.
Dekubitus na sakrumu (leđima) i na peti suprotne noge.
Postoperativna bol na bataljku obično traje nekoliko dana, a ako traje više od 14 dana potrebna je konzultacija u ambulanti za bol.
Fantomska bol – bol koju pacijent osjeća u dijelu noge koja je amputirana obično prolazi za 6 mjeseci, ali koji put perzistira dugo.
Opekline kože uslijed slabog kontakta elektrode električnog noža – događaju se rijetko.
Kožne alergijske reakcije na sredstva za dezinfekciju i ljepljive trake kojima se učvršćuje sterilan prevoj – događaju se rijetko.
Tromboza (krvni ugrušak) – duboka venska tromboza ili krvni ugrušci u dubokim venama su komplikacija koja se može javiti prilikom bilo koje operacije.

Kod potkoljenih amputacija jedna od komplikacija je infekcija rane čak do gasne gangrene, a može doći do

lošeg cijeljenja rane sa propadanjem rubova rane.

Isto tako može postojati fantomska bol, a može se razviti fleksijska kontraktura koljena, koja će otežati rehabilitaciju bolesnika.

Zamjenski postupci:

Ako je nastupilo nepovratno oštećene noge gangrenom, ishemijom, infekcijom, traumom ili tumorom, nema zamjenskog liječenja.

Potpis i faksimil odgovornog doktora

medicine za obavljanje postupka :	Datum:
-----------------------------------	--------

Izjava pacijenta

Svojim potpisom potvrđujem da sam detaljno upoznat/a s koristima i rizicima postupka, s drugim dijagnostičkim odnosno terapijskim mogućnostima, da sam razumio/la pročitano te da sam mogao/la postaviti pitanja liječniku u svrhu razjašnjavanja nejasnoća. Istim potpisom potvrđujem da shvaćam i prihvaćam da, ukoliko se u tijeku visokorizičnog postupka (kirurških ili ostalih invazivnih postupaka) ukažu novi neočekivani momenti, isti mogu tijekom zahvata promijeniti i zahvat može završiti na način različit od ranije mi objašnjenog, a razlozi istoga će mi nakon zahvata biti objašnjeni.

Datum: _____

Potpis pacijenta ili njegovog zakonskog zastupnika ili skrbnika :
